

No goseu ensinistrar el meu drac

Cinta Arasa

Il·lustracions de
Zuzanna Celej

Guia de paraules que potser no heu sentit mai

Llegir s'assembla a viatjar, com diu la iaia Cleo (de seguida la coneixereu). Quan emprems un viatge, sovint passes per llocs desconeguts, sents llengües que no entens, arribes a ciutats i pobles fantàstics que abans de marxar de casa no sabies ni que existien i, molt important, coneixes persones que no havies vist mai. Algunes d'aquestes persones t'acompanyaran per sempre. D'altres seguiran un camí diferent del teu.

És possible que en alguns moments, durant els viatges, sentis neguit, et trobis una mica perdut o hakis d'aturar-te per mirar el Google Maps, la brúixola i preguntar alguna adreça o qualsevol altra cosa que no entenguis. En tornar a casa, quan ho recordis, sabràs

que tot allò que has après i descobert durant el viatge l'ha fet més especial i l'ha convertit en una autèntica aventura.

Quan llegim un llibre, de vegades hi trobem paraules o expressions que no entenem i també ens sentim una mica perduts, com quan en un viatge arribem a un lloc desconegut. Si ens passa això, vol dir que el llibre que estem llegint ens convida a viure una aventura, a aprendre, a descobrir i a trobar una nova manera de continuar. Llegir hauria de ser sempre una aventura, i les aventures només es viuen si s'hi aprenen i descobreixen coses. Al llarg d'aquest llibre hi podeu llegir una guia que és com un mapa o una brúixola per ajudar-vos a entendre algunes paraules que potser no havíeu sentit mai. Si n'hi ha més que no coneixeu, pregunteu, esbrineu, busqueu i... imagineu. Només així es viuen aventures, només així s'aprèn a llegir, a viatjar i a viure. Només així pots acabar tenint un drac al teu costat. Un drac que no es deixaria ensinistrar per res del món, és clar.

I

La Constança

L'Artau, el drac de la Constança, és transparent. No el pot veure ningú. Bé, gairebé ningú, només la Constança, la Carmesina, que és la gossa de la Constança, i la Cleo, que és la iaia de la Constança.

De vegades, si és a l'escola o en llocs on hi ha molta gent, la Constança tampoc no el pot veure però, d'alguna manera, sap que hi és. De tant en tant, també el pot veure el Marcel, el millor amic de la Constança, però ell no el veu sempre, només quan hi ha la Constança. I l'Artau també parla, parla molt, de fet, però només el pot sentir qui el pot veure.

Abans que passés «allò», la Constança pensava que li hauria agradat ser com ell, com l'Artau, perquè

ningú no la veiés i tampoc no la sentís, i així hauria pogut fer i dir tot el que hauria volgut. Ara ja no ho pensa. Però és que «allò» va canviar moltes coses, moltes, o potser no va canviar res?

La Constança té deu anys i, com el seu nom, és una nena molt especial.

–Molt especial, única, en realitat, excepcional...!
–li diu la iaia, que va ser qui va decidir que es diria Constança, encara que els seus pares no ho tenien del tot clar.

–Constança és un nom poc sentit, no ens enganyem, i potser hi ha gent que no el sap pronunciar ni escriure, i què li diran, a l'escola? I si se n'hi riuen? –es preocupaven.

Però no hi va haver manera, perquè ningú no fa canviar mai d'opinió ni de plans la iaia de la Constança, que al seu document d'identitat es diu Maria Rosa de la Mercè Caterina i dels Sants del Dia, però tothom li diu Cleo, de Cleòpatra.¹ I és que molts asseguren

1. Cleòpatra: va ser reina d'Egipte fa molts i molts anys. Ningú no n'ha vist mai cap foto perquè en l'època que va viure encara no s'havien inventat les càmeres, però es veu que era molt bonica i, sobretot, molt espavilada. Havia llegit molt i estudiat molt. Parlava uns quants idiomes. Alguns no volien que fos reina i va barallar-se amb més d'un que la volia fer fora del tron.

que té tant de poder com aquesta reina antiga i que, com ella segles enrere, si vol, fa tremolar cel i terra.

Sembla que als pares de la Constança no els faltava raó. És cert que algunes persones, en sentir-li el nom, fan cares estranyes, o, de cop, es comporten com si estiguessin una mica, diguem-ne, desorientats:

–Consta... què?

–I com s’escriu?

–I d’on surt aquest nom?

No, hi ha gent a qui el nom de Constança no els sembla ni especial, ni únic, ni excepcional... De fet, també hi ha gent que no creu que la Constança sigui ni especial, ni única ni excepcional.

–Rara. És que la Constança és molt rara. –Han dit d’ella no se sap quantes vegades algunes nenes i alguns nens de l’escola, i també els seus pares i mares.

–I explica tot d’històries estranyíssimes sobre aventures increïbles, viatges impossibles, expedicions a no sé quants llocs: a Egipte² i a l’Amazones,³

2. Egipte: és un país africà, famós perquè té uns deserts immensos i perquè fa molts anys s’hi van construir unes piràmides úniques al món, que són uns edificis en forma de triangle.

3. Amazones: és una selva tropical molt i molt gran que hi ha a l’Amèrica del Sud i que corre perill per culpa del canvi climàtic. Hi viuen tants arbres i animals que ningú no s’acaba de posar d’acord a l’hora de comptar-los.

als deserts de l'Àsia i de l'Àfrica, o al cercle polar àrtic,⁴ imagina't! Oh, i missions especials... Ni que fos una espia secreta! –afegeixen els altres.

–Aquesta nena hauria de comportar-se d'una manera més normal. És que no és normal, gens normal –opinen uns quants.

–Sempre va vestida amb un munt de colors barrejats –es fixen alguns.

–Barrejats i esbojarrats! –riuen, fotetes, els de més enllà.

I tot això ho diuen com si fos una cosa dolenta. Com si viure aventures, parlar de viatges a països interessants o anar vestida amb molts colors fos lleig.

Encara que parlin fluixet, ella els sol sentir. Llavors es queda pensant i, tot i que no els respon mai, perquè li fa vergonya, o por, o no sap ben bé què (però una cosa que no li agrada, això segur), s'imagina què els hauria de contestar, o que els contestarà quan no tingui vergonya o por. L'Artau l'hi ajuda, a pensar les respostes.

4. Cercle polar àrtic: és la part de la Terra més al nord, com si en fos el barret. Hi fa molt molt de fred i per això hi ha molt de gel, però per culpa del canvi climàtic s'està desglaçant. És casa de foques, morses i ossos polars, entre altres animals fantàstics.

–Aquestes expedicions que us fan tanta gràcia les hem fet o les farem amb la iaia, ja hi podeu pujar de peus!

–Vosaltres, quan la iaia o jo en parlem, dieu Egipte, Amazones o Antàrtida rient per sota el nas, però no els hem estudiat a l'escola i jo sé on queden, en un mapa!

La veritat és que a ella no se li hauria acudit mai una resposta com aquesta, perquè abans estava convençuda que tothom –i sobretot els grans– se saben tots els mapes, però la hi va sentir dir un dia a la iaia (ella sí que els respon, quan els sent parlar d'aquesta manera, perquè la iaia no té mai vergonya ni por), i la va fer rumiar força.

En fi, com un dia va dir la iaia:

–Les aventures les viu qui les vol viure! I nosaltres en som expertes, oi, Constança?

I, per anar preparat per viure aventures, cal dur la roba adequada. La iaia Cleo ho té molt clar.

–No anirem igual per fer una expedició a l'Amazones que per anar al cercle polar àrtic, oi? Ara que, si hem d'acabar el dia desfilant per una catifa vermella, perquè mai se sap com es pot acabar un dia, millor tenir vint-i-un botons a punt!

I, és clar, cada vespre, la Constança i la iaia decideixen amb cura què es posaran l'endemà, en funció de com es presenti el dia perquè –d'això en tindreu

més detalls de seguida– a ca la Constança no existeixen els dies normals.

Ah, i una altra cosa que a alguns nens i nenes (i als seus pares i mares) que coneixen la Constança els sembla rara, també, és què menja. Per esmorzar no porta mai un entrepà de formatge o un dònut, com la majoria dels seus companys i companyes. I quan a la classe expliquen què van fer el dia anterior per sopar, mai no diu sopa, albergínia al forn, amanida o lluç al vapor.

I és que, segons la iaia, aquest tipus de menús són la cosa més avorrida de la terra. I per això la Constança menja coses com ara:

- Deliciosos panets de lluna amb salsa d'estels, petons de nimfa o magdalenes amb farina del cel i trossets de cacau per esmorzar!

- Cassoleta amb escumós fet amb vareta de fada, lleties del sol ixent amb pols de rosada o canelons a l'estil dels follets del bosc per dinar...
- Palmeres del desert d'Egipte, pa de la primera llum del dia amb crema de núvols o petjada de cocodril del Nil adobada amb pluja de temporada per berenar!
- Amanida de pèsols del color dels ulls de tigre, truita de conjurs de bruixa nòrdica o escudella segons la recepta dels gegants de l'Himàlaia per sopar.

Aquestes receptes només les sap cuinar la iaia Cleo, que ha viatjat moltíssim, ha llegit tants llibres que és impossible de comptar-los i té amigues i amics arreu del món perquè, de jove, havia sigut viatgera i exploradora (bé, en realitat encara ho és, perquè els viatgers i els exploradors no es jubilen mai).

Però hi ha persones que, sense saber res de tot això, i només perquè ells no coneixen aquests plats, en sentir-los, diuen:

–Apa aquí! Quina bajanada! Fins i tot menjant és rara, aquesta nena.

O bé:

–És que no pot ser, aquest plat no pot existir!

O bé:

–Mira, no sé què porten, en realitat, els petons de nimfa i tot això, però segur que engreixen molt i la Constança hauria de menjar més sa.

Per tot això, la Constança, abans que passés «allò» i que tot canviés, o que res no canviés, no explicava a ningú que tenia un drac. Ves a saber què li haurien dit, a més de tot el que li deien i que es resumia en una paraula: «Rara, la Constança és, sobretot, rara».

I, és clar, a la Constança la paraula *rar* o *rara* no li agrada gens. Hi ha paraules que li són igual, com per exemple *vorera* o *radiador*. N'hi ha que li agraden molt, com *iaia*, *drac* o *caramel*, però *rar* o *rara*... és que no la pot suportar. I les vegades que ha sentit que la hi deien, ha notat com si un equip de futbol de mosquits li piqués alhora a la pell, tot de punxetes clavant-se-li per tot arreu. Ben bé ho ha notat així, unes punxades petites que fan mal, i que duren una estona, de vegades una estona molt llarga..., massa llarga. Si l'Artau també sent com li ho diuen, primer pica de peus a terra, just després esbufega i al final gruny, xiscla i té ganes de renyar-los... Però, és clar, només la Constança el pot veure i sentir. La veritat és que tots dos es posen molt nerviosos i tristos. Ara bé, estar junts els consola, i fa que aquella estona amb les punxades a la pell es faci més curta per a la Constança, que sempre acaba dient-li:

–No vull ni pensar com em sentiria si no hi fossis, Artau!

I, per sort, l'Artau, després d'empipar-se de valent, acaba xiuxiuejant a la Constança:

–No val la pena estar ni tristos ni emmurriats per unes quantes paraules dites per unes quantes persones!

I li proposa fer alguna cosa divertida... i tot acaba en un no res. D'altres cops és la iaia qui li explica alguna història o li duu el berenar i sempre, sempre, li recorda una frase que per a totes dues és molt important:

–Constança, pensa que has de ser com tu vulguis ser, no com els altres vulguin que siguis.

Però la veritat és que aquestes punxades algun cop han acabat fent-la plorar, potser perquè de vegades són tan fortes que gairebé ha tingut por de debò. I tenir por de debò és seriós, perquè corre la llegenda que els dracs que pertanyen a nens i nenes desapareixen –per alguna estranya raó que mai ningú no ha descobert– quan la seva canalla té por de debò. Potser perquè, en aquell moment, la por és més forta que els dracs, els guanya la batalla, com si diguéssim, i criatures i dracs perden la connexió... Quan passa això, no és com quan la Constança és a l'escola o en llocs on hi ha molta gent, que no veu l'Artau, però sap

que hi és, no. Seria com si l'Artau hagués desaparegut del tot. I això sí que li fa por, a la Constança, molta por. Una por terrible.